

LÄRARPROGRAMMET - SÄRSKILD LÄRARUTBILDNING, 60 POÄNG

Teacher Education Programme, 60 points

Utbildningsprogrammet är inrättat den 20 mars 2006 av sektionsnämnden för lärarutbildning. Utbildningsplanen är senast fastställd av sektionsnämnden för lärarutbildning den 20 mars 2006.

1 ALLMÄNT

Den som vill bli lärare i grundskolans senare år eller i gymnasieskolan i matematik, naturvetenskapliga ämnen eller teknik efter att ha skaffat sig ämneskompetens på annat sätt än genom studier på något lärarprogram kan genom Lärarprogrammet - särskild lärarutbildning 60 poäng (enligt förordningen 2005:1235) läsa det allmänna utbildningsområdet som en fristående utbildning och därefter erhålla lärarexamen. Profileringen mot skolår och ämnen/ämnesområden sker dels genom de val som studenterna gjort inom ramen för sina tidigare ämnesstudier, dels inom ramen för studierna inom det allmänna utbildningsområdet.

Utbildningen omfattar 60 poäng och leder fram till lärarexamen.

2 UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för grundläggande högskoleutbildning

Den grundläggande högskoleutbildningen skall ge studenterna

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, samt
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(1 kap. 9 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för lärarexamen

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 9 § HL)

För att få lärarexamen skall studenten ha de kunskaper och de färdigheter som behövs för att förverkliga förskolans, skolans eller vuxenutbildningens mål samt för att medverka i utvecklingen av respektive verksamhet enligt gällande föreskrifter och riktlinjer. Studenten skall vidare kunna

- omsätta goda och relevanta kunskaper i ämnen eller ämnesområden så att alla elever lär och utvecklas,
- analysera, bedöma, dokumentera och värdera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål samt informera och samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare,
- förmedla och förankra samhällets och demokratins värdegrund,
- orientera sig om, förmedla, förankra och tillämpa gällande regelverk som syftar till att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever,
- orientera sig om, analysera och ta ställning till allmänmänskliga frågor, ekologiska livsbetingelser och förändringar i omvärlden,
- inse betydelsen av könsskillnader i undervisningssituationen och vid presentation av ämnesstoffet,
- självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och annan pedagogisk verksamhet samt delta i ledningen av denna,
- tillvarata och systematisera egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat som grund för utveckling i yrkesverksamheten,
- använda informationsteknik i den pedagogiska utvecklingen och inse betydelsen av massmediers roll för denna.

Studenten skall därutöver ha kunskap om betydelsen av läs- och skrivinlärning och om matematikens betydelse för elevers kunskapsutveckling.

För att få lärarexamen med inriktning mot undervisning i

- förskola, förskoleklass och grundskolans tidigare år skall studenten ha fördjupas kunskap i läs- och skrivinlärning och i grundläggande matematikinlärning,
- grundskolans senare år och i gymnasieskolan skall studenten ha fördjupad kunskap i att analysera och bedöma elevers kunskapsutveckling samt ha god kunskap i betygssättning.

(bilaga 2 högskoleförordningen [HF])

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Programmet byggs upp av studier inom det allmänna utbildningsområdet. Allmänt utbildningsområde, 60 poäng, består vid Örebro universitet av kurser i pedagogik med didaktisk inriktning (A – C-nivå). Inom det allmänna utbildningsområdet är 10 poäng verksamhetsförlagda.

Det allmänna utbildningsområdet är gemensamt för alla blivande lärare och har två innehållsliga kärnor, en som utgörs av för läraryrket centrala kunskapsområden och en som utgörs av tvärvetenskapliga kunskapsområden. Kunskapsområdena sätter frågor om skolans innehåll demokrati och värdegrund, socialisation, lärande, kommunikation, specialpedagogik, utbildningsverksamheternas samhällsuppdrag samt om ekologiska betingelser och biologisk mångfald i fokus. Innehållet i programmet perspektiveras utifrån mångfaldsfrågor.

3.2 Kurser som ingår i programmet

- Pedagogik med didaktisk inriktning A, 20 poäng

Kursens centrala och övergripande innehåll är frågor om lärares uppdrag och arbete, om utbildning och demokrati och om kommunikation och lärande. Detta innehåll är också relaterat till den verksamhetsförlagda utbildningen som löper parallellt genom kursen och omfattar 5 poäng. Studierna under den verksamhetsförlagda utbildningen innebär möjlighet till lärande i och reflektion över lärararbetets förutsättningar och villkor.

- Pedagogik med didaktisk inriktning B II, 20 poäng

Kursen fördjupar eller breddar de centrala frågorna om lärares uppdrag och arbete, om utbildning och demokrati och om kommunikation och lärande. Kursen har även ett innehåll som är specifikt för den verksamhet som den studerande avser att arbeta inom. Särskilt fokus riktas mot skolans innehåll, mot specialpedagogiska frågor samt frågor om ekologi och miljödidaktik. Kursen innehåller 5 poäng av sammanhållen verksamhetsförlagd utbildning förlagd till det verksamhetsområde som den studerande avser att arbeta inom. Under den verksamhetsförlagda utbildningen skall den studerande fördjupa sina didaktiska kunskaper och färdigheter genom att självständigt ansvara för planering, genomförande, dokumentation, bedömning, betygssättning och utvärdering av undervisning/pedagogisk verksamhet.

- Pedagogik med didaktisk inriktning C, 20 poäng

Kursen ger dels en beskrivning av det didaktiska forskningsfältet, dels introduceras övergripande forskningsmetodologiska frågor. Kursen behandlar också frågor som gäller tillvägagångssätt i en vetenskaplig undersökning. Examensarbetet omfattar 10 poäng och innehåller formulering, genomförande och rapportering av en egen systematisk undersökning. Examensarbetets innehåll kan antingen beröra skolans ämnen/kunskapsområden eller mer övergripande frågor om skola och utbildning.

3.3 Studieformer

Undervisningen sker bl.a. i form av föreläsningar och seminarier samt verksamhetsförlagd utbildning. Studierna är utformade för att stimulera det kritiska reflekterandet, förmågan att söka och värdera information, förmågan att självständigt följa kunskapsutvecklingen samt förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt. För närmare information, se respektive kursplan.

3.4 Obligatorisk närvaro

Obligatorisk närvaro förekommer och framgår av kursplanen för respektive kurs. Av kursplanerna framgår också i vilken utsträckning obligatorisk närvaro krävs under den verksamhetsförlagda utbildningen.

3.5 Examensarbete

För att erhålla lärarexamen krävs ett examensarbete om 10 poäng. Examensarbetet skall fullgöras inom allmänt utbildningsområde och skall uppfylla kraven för en C-uppsats inom det utbildningsvetenskapliga området. Examensarbetet kan med fördel knytas till pågående forsknings- eller utvecklingsprojekt inom samverkansskolorna och/eller till de forskningsprojekt vid Örebro universitet som är relevant för det utbildningsvetenskapliga området.

4 INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Programmet ger ej möjlighet till internationellt studentutbyte.

5 BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall, enligt 6 kap. 10 § HF, betyg sättas på genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg skall, enligt 6 kap. 11 § HF, användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd om inte högskolan föreskriver annat betygssystem.

I de fall rektor medgivit avsteg från den tregradiga betygsskalan framgår detta av respektive kursplan.

För kurser inom lärarprogrammet som innehåller verksamhetsförlagd utbildning begränsas antalet tillfällen för den verksamhetsförlagda utbildningen till två. Om särskilda skäl föreligger kan dispens begäras, denna prövas av Sektionsnämnden för lärarutbildning. Begränsningen anges i kursplanen.

Se Tentamensordning för grundutbildning vid Örebro universitet

6 EXAMEN

Lärarexamen, 120-220 poäng

(Degree of Bachelor/Master of Education)

Lärarexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om 120, 140, 160, 180, 200 eller 220 poäng. Utbildningen skall omfatta följande tre integrerade utbildningsområden: ett allmänt utbildningsområde om 60 poäng, ett utbildningsområde med en eller flera inriktningar om minst 40 poäng mot ämne eller ämnesområde och ett utbildningsområde med en specialisering om minst 20 poäng. Inom det allmänna utbildningsområdet skall de tvärvetenskapliga ämnesstudierna omfatta minst 30 poäng. (bilaga 2, HF)

Den som vill bli lärare efter att ha skaffat sig ämneskompetens på annat sätt skall ha möjlighet att läsa det allmänna utbildningsområdet som en fristående utbildning och därefter få lärarexamen (§ 15 Riksdagens protokoll 2000/01:18).

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i

- förskola, förskoleklass, grundskolans tidigare år och fritidshem samt för undervisning i modersmål krävs minst 140 poäng,
- grundskolans senare år och i gymnasieskolan, dock inte yrkesämnen i gymnasieskolan, krävs 180 poäng inklusive en respektive två fördjupning(ar) till minst 60 poäng i relevant(a) ämne(n) eller ämnesområde(n).

För undervisning i yrkesämnen i gymnasieskolan krävs 120 poäng. I stället för inriktning och specialisering krävs omfattande yrkeserfarenhet samt en relevant högskoleutbildning om minst 60 poäng eller motsvarande utbildning.

För undervisning i svenska respektive samhällskunskap i grundskolans senare år krävs minst 60 poäng och i gymnasieskolan minst 80 poäng i ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen. För undervisning i modersmål krävs inriktning om minst 60 poäng i relevant ämnesområde.

Övrigt

Av det allmänna utbildningsområdet skall minst 10 poäng vara verksamhetsförlagda. Minst 10 poäng per inriktning skall likaså vara verksamhetsförlagda

För att få lärarexamen skall studenten ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om 10 poäng.

I examensbeviset skall anges vilka inriktningar och specialiseringar som studenten har fullgjort och för vilken undervisning eller verksamhet utbildningen är avsedd. (bilaga 2, HF)

Mål, se punkt 2.2

Om kurser som ingår i yrkesexamen sammantaget uppfyller de krav som ställs för magister- och kandidatexamen, med avseende på såväl längd som fördjupning, skall detta framgå av examensbeviset om studenten begär det.

För ytterligare information, se Examensordning för grundutbildningen vid Örebro universitet.

7 BEHÖRIGHETSVILLKOR

7.1. Behörighetsvillkor vid antagning till programmet

För att vara behörig till programmet krävs att den sökande har kunskaper i matematik, naturvetenskapliga ämnen eller teknik. Sådana kunskaper skall motsvara de kunskaper som, tillsammans med studier som den särskilda utbildningen erbjuder, uppfylla kraven för att få lärarexamen med inriktning mot undervisning i dessa ämnen i grundskolans senare år eller gymnasieskolan, Samtliga krav inom respektive område skall vara uppfyllt:

Behörighetskraven för tillträde till programmet är knutna till den undervisning som utbildningen är avsedd att förbereda för inom följande områden, A - B. Samtliga krav inom respektive område skall vara uppfyllt:

A. Grundskolans senare år:

- Avslutade högskolekurser om minst 120 poäng, varav minst 60 poäng i ämnet/ämnesområdet matematik, naturvetenskap eller teknik enligt bilaga till utbildningsplanen.

B. Gymnasieskolan:

- Avslutade högskolekurser om minst 120 poäng, varav minst 60 poäng i två av ämnena/ämnesområdena matematik, naturvetenskap eller teknik enligt bilaga till utbildningsplanen.

7.2 Behörighetsvillkor vid antagning till kurs inom programmet

För att bli antagen till kurs inom programmet krävs att den studerande har den särskilda behörighet som föreskrivs. För att få påbörja kurserna Pedagogik med didaktisk inriktning B II respektive C krävs att respektive behörighetsgivande kurs är godkänd.

8 URVAL OCH PLATSGARANTI

8.1 Urval till programmet

Förtur ges till sökande som är eller riskerar att bli arbetslösa och som söker arbete genom den offentliga arbetsförmedlingen.

Urval till utbildningen sker genom:

- avslutade behörighetsgivande kurser sista kompletteringsdag.
- arbetslivserfarenhet som lärare.
- annan arbetslivserfarenhet.

8.2 Platsgaranti inom programmet

De studerande har platsgaranti till programmets obligatoriska kurser.

9 TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande för erhållande av betyg på kurs fattas av examinator för den aktuella kursen (6 kap. 10 § HF).

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av chefen för Utbildnings- och forskningsavdelningen (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall fattas av respektive institutionsstyrelse (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

För ytterligare information, se Tillgodoräknandeordning för grundutbildningen – föreskrifter vid Örebro universitet.

10 ÖVRIGT

För sökande till den särskilda lärarutbildningen gäller inte bestämmelserna i kap. 7 § 20 HF enligt SFS 2005:1235. Den som är antagen kan inte medges anstånd med att påbörja studierna. Vidare kan inte den som är antagen medges att få fortsätta studierna efter studieuppehåll. (§ 9 SFS 2005:1235)

Örebro universitet har tecknat avtal om samverkan kring verksamhetsförlagd utbildning (VFU) med kommunerna i regionen (dnr CF 32-52/2005). Avtalen innebär att VFU skall göras inom dessa kommuner. Den studerande skall välja VFU-placering i skolområde/arbetslag genom Lärarutbildningsverket LUV. Den studerande skall välja VFU-placering inför första kursen i allmänt utbildningsområde, inför respektive inriktningskurs med VFU och inför den andra kursen i allmänt utbildningsområde. Kursplanerna för kurser inom allmänt utbildningsområde och inriktningarna anger inom vilka skolår och ämnesområden den studerande skall söka VFU-placering.

Den studerande söker VFU-plats via den e-postadress studenten har tilldelats av universitetet. LUV nås via <http://luvoru.artisan.se> eller via Lärarutbildningens hemsida: www.oru.se

- - -

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Denna utbildningsplan gäller för de studerande som påbörjade utbildningen höstterminen 2006.

Särskild lärarutbildning anordnas från och med höstterminen 2006 t o m höstterminen 2007

Bilaga

Lärarprogrammet - särskild

lärarutbildning 60 poäng

Sida 1 (1)

SPECIFICERING AV MATEMATIK, NATURVETENSKAPLIGA ÄMNINGEN OCH TEKNIK FÖR BEHÖRIGHETSGRUPPERNA A OCH B

Behörigheten i relation till ämnen/ämnesområden utgår från examenskravet på fördjupning till minst 60 poäng. Eventuell specifikation av behörigheten återfinns i nedanstående förteckning.

Ämnen/ämnesområden	Behörighets- grupp		Ev. specifiering av behörighet
Biologi	A	B	
Fysik	A	B	
Kemi	A	B	
Matematik	A	B	Kravet uppnås genom studier om sammanlagt 60 poäng matematik varav minst 20 poäng på B-nivå.
Naturkunskap		B	Kravet uppnås genom studier om minst 60 poäng i ämnen relevanta för undervisning i naturkunskap. Studier i biologi och kemi skall alltid ingå, varav minst 40 poäng biologi. Härutöver kan fysik, naturgeografi och miljövetenskap ingå.
Teknik	A	B	